

S?n?f ?çi Kaba Davran??lar Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *S?n?f ?çi Kaba Davran??lar Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30298>

Özet

S?n?f İ?i Kaba Davran??lar Öl?e?i, akademik ortamlarda, özellikle s?n?f içinde gözlemlenen kaba davran??lar?n s?kl??n? ve türünü ölçmek amacıyla kullanılan bir uyarlama çal??masıdır. Ölçek, kaba davran??lar? temel olarak **kas?tl?** ve **kas?tl? olmayan** olmak üzere iki ana boyutta ele almaktadır. Toplam 10 maddeden oluşan bu araç, öğrencilerin hem kendi davran??lar?n? hem de ortamdaki genel incelik düzeyini de?erlendirmelerine olanak tan?r. Ölçe?in Türkçe'ye uyarlanması, geçerlik ve güvenirlik analizleri ile desteklenmi? olup, Türk kültüründe s?n?f içi kabalık olgusunun psikometrik olarak incelenmesine önemli bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

S?n?f içi kabalık, Öğrenci davran??, Psikometrik özellikler, Uyarlama, Likert ölçe?i.

Yazarlar

Tu?ba Bingöl, Nurcan Sölpük Turhan, Nuran Arslan, M. Ümit Öztapak, ?eyma Çetinta?.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, s?n?f ortam?nda ortaya ç?kan kaba davran??lar? (incivility) sistematik ve güvenilir bir şekilde ölçmek için orijinal ölçe?in Türkçe'ye adaptasyonunu gerçekle?tirmek ve elde edilen yap?n?n psikometrik özelliklerini ara?tırmaktır. Bu çal??ma, özellikle yüksekö?retim veya ortaö?retim ba?lam?nda öğrencilerin deneyimledi?i veya gözlemledi?i **kas?tl?** ve **kas?tl? olmayan kabalık** düzeylerini tespit etmeyi hedefler.

Uyarlama çal??ması, s?n?f içi kaba davran??lar?n yap?s?n?n Türk örnekleminde geçerli olup olmad??n? belirlemek ve bu davran??lar?n e?itim kalitesi üzerindeki potansiyel etkilerini inceleyecek gelecekteki ara?tırmalar için sağlam bir araç sunmayı amaçlam??tır.

Yap?

S?n?f İ?i Kaba Davran??lar Öl?e?i, **s?n?f içi kabalık** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, e?itim ortamlar?nda normatif beklentilere aykır? olan, düşük yo?unluklu ancak potansiyel olarak zarar verici davran??lar? kapsar. Ölçek, bu yap?yı iki ayrı alt boyut üzerinden incelemektedir:

Kas?tl? Olmayan Kabalık: Bireyin niyetinde zarar verme amacı ta??mayan, ancak dikkatsizlik veya ihmâl sonucu ortaya ç?kan kaba davran??lar? ifade eder. (5 madde)

Kas?tl? Kabalık: Bireyin bilinçli olarak rahatsızlık verme veya sayg?sızlık etme niyetiyle gerçekle?tirdi?i davran??lar? kapsar. (5 madde)

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini belirlemek amac?yla kapsaml? istatistiksel analizler uygulanm??t?r. ?lk olarak, ölçe?in faktör yap?s?n?n uygunlu?unu test etmek için Ac??mly?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??t?r. Ara?t?rma örnekleminin büyüklü?ü ve faktör analizi için uygunlu?u, **Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)** de?erinin .816 bulunmas? ve Bartlett testi χ^2 de?erinin 611.482 ($p < .001$) ile yüksek düzeyde anlaml? ç?kmas?yla do?rulanm??t?r.

AFA sonucunda, ölçe?in toplam varyans?n % 52.89'unu aç?klayan iki boyutlu bir yap? sergiledi?i tespit edilmi?tir. Bu bulgular, ölçe?in kuramsal yap?s?n? desteklemektedir. Madde-faktör yap?s? belirlendikten sonra, modelin veriye uyumunu test etmek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) gerçekte?irilerek yap?sal geçerlik nihai olarak onaylanm??t?r.

Güvenilirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizi, hem toplam ölçek hem de alt boyutlar baz?nda iç tutarlılık katsay?s? olan Cronbach Alpha de?eri incelenerek yap?lm??t?r. Elde edilen de?erler, ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Toplam iç tutarlılık katsay?s?: **.81**

Kas?tl? Olmayan Kabal?k alt boyutu Alpha de?eri: **.71**

Kas?tl? Kabal?k alt boyutu Alpha de?eri: **.80**

Bu sonuçlar, hem genel ölçe?in hem de iki ayr? alt boyutun kendi içlerinde tutarlı ve güvenilir ölçümler sa?lad???n? kan?tlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?n?n ortaya ç?kar?lmas? ve test edilmesi iki a?amalı bir yakla??mla gerçekte?irilmi?tir. ?lk olarak kullan?lan Aç?mly?c? Faktör Analizi (AFA), 10 maddenin iki temel faktör alt?nda topland???n? göstermi?, bu da **kas?tl? ve kas?tl? olmayan kabal?k** ayr?m?n? empirik olarak desteklemi?tir.

?kinci a?amada uygulanan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA), AFA ile belirlenen iki faktörlü yap?n?n (10 madde) veri setine ne kadar uygun oldu?unu test etmi?tir. DFA sonuçlar?, ölçe?in yap?sal modelinin iyi bir uyum sergiledi?ini ve dolay?s?yla Türk örnekleminde kullan?ma uygun oldu?unu teyit etmi?tir.

Ölçek

Test Türü: Uyarlama

Format: 2 alt boyut ve 10 madde

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?renciler

Ya? Grubu: Belirtilmemi? (Genellikle yüksekö?retim veya ortaö?retim ö?rencileri)

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?, ö?renci örneklemi üzerinde gerçekte?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?lmaktad?r (1= hiçbir zaman - 5= her zaman).

Anahtar Kelimeler

Kabal?k, E?itim ortam?, Psikometri, Yap? geçerli?i, ?ç tutarlılık, Ölçek adaptasyonu.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: tbingol@fsm.edu.tr (Sorumlu Yazar Tu?ba Bingöl)

Yaz??ma Adresi: Fatih Sultan Mehmet Vak?f Üniversitesi (E-posta adresinden varsay?lm??t?)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Ölçe?in Türkçe'ye uyarlama çal??mas? 2018 y?l?nda yay?mlanm??t?)r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik amaçlarla kullan?m? için sorumlu yazar Tu?ba Bingöl ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Ücret bilgisi kaynaklarda belirtilmemi?tir.

Referanslar

Bingöl, T., Sölpük Turhan, N., Arslan, N., Öztabak, M. Ü. ve Çetinta?, ?. (2018). S?n?f ?çi Kaba Davran??lar Ölçe?inin Türkçe'ye uyarlama çal??mas?. *Sakarya University Journal of Education*, 8(1), 165-176. Doi: 10.19126/suje.321775.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [sinif-ici-kaba-davranislar-olcegi-toad.pdf](#)

Sınıf İçi Kaba Davranışlar Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

2 alt boyut ve 10 maddede

Kasıtlı olmayan kabalık (5 m)

Kasıtlı kabalık (5 m)

ARABPSYCHOLOGY.COM